

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 91

Číslo: 47

20. listopadu 2011

Cena: 7 Kč

KULTIVOVAT SPOLEČNOST A NAZÝVAT VĚCI PRAVÝMI JMÉNY

Akademický rok na Husitské teologické fakultě UK se rozeběhl na plné obrátky, což dokumentuje i řada akcí, o nichž jsme referovali v našem časopise. Dnes bychom vám chtěli zprostředkovat zajímavou událost, kterou byla panelová diskuse představitelů abrahamovských náboženství, moderovaná religionistou Zdeňkem Vojtíškem. Jmenovaná akce proběhla 25. října v aule fakulty. Diskutující - patriarcha naší církve Tomáš Butta, kardinál Miloslav Vlk, synodní senior Českobratrské církve evangelické Joel Ruml, Sylvie Wittmannová, dr. Vladimír Sánka - člen vedení Islámské nadace v Praze, rabín Ronald Hoffberg z konzervativní židovské komunity (jemuž překládal do angličtiny dr. Pavel Hošek), ortodoxní rabín Karol Sidon a prof. Tomáš Halík - prezentovali některé z výsledků pravidelných setkání a okomentovali rovněž společné prohlášení, které získalo závěrečnou podobu právě v tento den. Prohlášení, kterého se celá debata i s následnými otázkami posluchačů týkala, přinášíme v plném znění: *Naše současná česká společnost je politicky, názorově, etnický, kulturně i sociálně pluralitní. Z této její pestrosti přirozeně občas vznikají napětí. Jsme však zneklidnění tím, že tato napětí jsou doprovázena projevy intolerance a někde už dokonce přerůstají v otevřené konflikty a násilí. Politická kultura hrubě a nebezpečně nahrává širitelům skupinových předsudků a ideologie nenávisť. V této situaci bychom chtěli nabídnout naši vlastní zkušenost. Už delší dobu se konají pravidelná setkání představitelů židovských, křesťanských a muslimských společenství v naší zemi. Naše zkušenost ze vzájemného dialogu je nadějným znamením toho, že i v současné situaci je možné nalézt etické hodnoty, na nichž se dokážeme dohodnout. Chceme však nejen prohlu-*

bovat své vzájemné vztahy, nýbrž jsme také připraveni přispívat ke kultivaci etické a tím i politické atmosféry v naší společnosti.

Každý z účastníků k tomuto vyjádření nejprve dodal své perspektivy, pohled a přínos vlastní tradice; následně se pokusili odpovědět na otázku nabízející se automaticky po přečtení poslední věty prohlášení: Zdáli se vůbec může vůle a ochota náboženských představitelů diskutovat, uznávat se navzájem, překonávat rozpory, spolupracovat a kultivovat okolní prostředí, reálně promítnout do podoby současné, sekularizované společnosti. Společnosti, v jejímž politickém milieu – jak trefně zmínil rabín Sidon – se stalo zcela legálním lhát a ze lži těžit a prospívat, používat ji jako zbraň k dosažení svých, jak jinak než „společnosti prospěšných“, cílů. Společnosti, kde – slovy dalších zúčastněných – je ekonomická sféra propojena s politickou způsobem velice nešťastným. Jak ideální to prostředí a živná půda pro korupci a klientelismus, neboť tam, kde scházejí duchovní hodnoty a mravní kréda a naopak převládají osobní zájmy vyvolených a vlivných, daří se skvěle veškerému nešvaru. Vzniká tím nikoliv společnost, jak ji chápeme ve smyslu vzájemnosti a solidarity, ale spolek, nad kterým dříve či později všichni jeho členové zapláčou... Koneckonců, jak podotkl V. Sánka, neexistuje spravedlivý řád, pouze systém, který vyhovuje určité skupině lidí, jako je vládní garnitura či jisté, ekonomicky vlivné skupiny...

Buďme však optimisty a doufejme, že není vše ztraceno. Doufejme, že společenství náboženských představitelů, jehož praktickým počínem bylo hned v začátcích společně odmítavé prohlášení k euthanasii (v roce 2005; o události informovala Česká televize), *Dokončení na str. 3*

V pátek 11. listopadu se konala v chrámu sv. Mikuláše v Praze I-Staré Město tradiční bohoslužba k výročí ukončení 1. světové války a ke Dni veteránů s připomenutím výročí úmrtí našeho člena Jana Opletala. Liturgii vedli bratr patriarcha ThDr. Tomáš Butta, pražský biskup doc. ThDr. David Tonzar, Th.D. a královéhradecký biskup Štěpán Klásek, kázáním posloužil plk. Mgr. Jan Kozler, hlavní kaplan Armády ČR. Přítomen byl také náčelník Generálního štábu AČR, armádní generál Ing. Vlastimil Pícek. Bohoslužbu zahajoval nástup čestné stráže s praporem.

17. LISTOPAD V MLADÉ BOLESLAVI

Protestní akce proti komunistickému režimu neprobíhaly v roce 1989 jen v Praze a ve velkých městech a nebyly jen záležitostí disidentů. Na mnoha místech vydatně pomáhala i naše církev. Dokladem je např. Mladá Boleslav, kde dodnes vděčně zvou na slavnostní shromáždění i naše duchovní. Letos na náměstí Republiky vystoupila s projevem sestra farářka Libuše Kopřivová.

Scházíme se dnes, abychom si připomněli všechny, kteří v letech 1939 a 1989 aktivně vystoupili proti útlaku nacismu a komunismu a osobně se angažovali v zápase za svobodu a demokracii.

Nejenom v Praze a dalších velkých městech, ale i zde v Mladé Boleslavi to na podzim 1989 vřelo. Byla to právě Církev československá husit-

ská, která nabídla své prostory vznikajícímu Občanskému fóru. Můj předchůdce, farář Antonín Jelínek, se stal jeho zakladatelem a prvním mluvčím. Já jsem v té době byla na mateřské dovolené, ale vzpomínám, jak jsem zlomové okamžiky na podzim 1989 silně prožívala. Pokaždé, když jsem přišla do naší modlitebny či kanceláře, kde Občanské fórum pracovalo, cítila jsem vzrušení, napětí, obavy, jak vše dopadne, byla jsem svědkem vzrušených debat, organizování různých akcí, kopírování dokumentů. Několik studentů fungovalo jako spojky mezi Mladou Boleslaví a Prahou.

Uvědomujeme si, že ti, kteří se tenkrát aktivně podíleli na odporu proti režimu, osobně riskovali, protože nebylo zdaleka jasné, jak vše dopadne. Dnes po dvaadvaceti letech je to krásné vzpomínání.

Ale my jsme se, milí přátelé, nesešli, abychom jenom vzpomínali, ale abychom se zamysleli nad tím, co jsme s odkazem našich předchůdců udělali. Jak si jich vážíme, jak je připomínáme? Znají naše děti a vnoučata dějiny českého národa, aby se bolestné zkušenosti nemusely opakovat? A jaký jim dáváme příklad?

V roce 1989 národ toužil po svobodě a pravdě. Dnes je většina lidí zklamaná, rezignovaná, politikou znechucená. Není se co divit. Je to smutné,

když slyšíme v televizi nebo čteme na internetu o všech těch kauzách, korupci, tunelování, podvodech. Je to smutné, když celý národ vidí a slyší kulturu vystupování našich politiků. Naši společnost ovládla lačnost po majetku a honba za ziskem za každou cenu. Kde zůstala touha po opravdu lidské společnosti, kde je člověk člověku bratrem a ne vlkem? Jak si dnes někteří představují svobodu? Kde zůstala popelka jménem Pravda?

Bylo mnoho těch, kteří v dějinách našeho národa obětovali to nejvzácnější, co máme – svůj život. Bylo i mnoho těch, kteří v totalitních režimech trpěli pronásledováním, vězněním, diskriminací. Také můj otec, farář Církve československé husitské, Mgr. Jindřich Hanuš, který letos v červnu zemřel, byl v roce 1959 v politickém procesu nespravedlivě odsouzen a strávil osm měsíců ve vězení s následným zákazem duchovenské činnosti na dobu deseti let. Tito lidé se obětovali pro příští generace, tedy i pro nás. Buďme na ně hrdí, připomínejme je, abychom nezapomněli. Já zde stojím a mluvím jako věřící člověk, jako farářka. Poselství Bible je nadčasové a hovoří k nám aktuálně i dnes.

„Miluj Hospodina, Boha svého, z celého svého srdce, celou svou duší, celou svou silou a celou svou myslí a miluj svého bližního jako sám sebe.“

L 10,27

„Jak byste chtěli, aby lidé jednali s vámi, tak vy ve všem jedněte s nimi.“

Mt 7,12

Libuše Kopřivová

ZE 124. ZASEDÁNÍ ÚSTŘEDNÍ RADY

Pobožností na text Mt 10,1 (píseň č. 9) zahájil minulou sobotu 124. zasedání ústřední rady br. Vít Koutný. Br. patriarcha Tomáš Butta pak modlitbou poděkoval za život a dílo ses. farářky Heleny Kyselové, kterou Pán povolal 1. listopadu.

Vlastní jednání začalo ideovým referátem, který vedl br. patriarcha. Ústřední rada mj. schválila témata pro vikariátní konference, jejichž náplní by měla být etika. Schválila také pořad bohoslužeb v Betlémské kapli, kde by měl kázat nově zvolený plzeňský biskup a ve vedení liturgie by se měli vystřídat br. patriarcha, ses. Hana Tonzarová a br. biskup Štěpán Klásek.

V organizačně-právním referátu, který vedla místopředsdkyně ústřední rady ses. Ivana Macháčková, ústřed-

ní rada mj. schválila návrh na změnu statutu IEP, který ústřední rada předloží církevnímu zastupitelstvu.

Ve finančním referátu, který vedla finanční zpravodajka ses. Miroslava Niemeč Studenovská, ústřední rada mj. v neveřejné části projednala žádosti o nezvyšování nájemného v církevních domech. Ve veřejné části mj. schválila finanční příspěvek na tisk básní br. Miroslava Matouše.

V ekumenicko-zahraničním referátu, který vedl br. patriarcha, ústřední rada reagovala na dopis hlavního starosty Kostnice, který nabídl spolupráci s městem Kostnice a dalšími zahraničními partnery při přípravách jubilejního roku Mistra Jana Husa 2015. Přípravným jednáním ústřední rada pověřila ses. Hanu Tonzarovou, kterou současně jmenovala do komi-

se naší církve pro přípravu jubilejního roku.

V referátu liturgický, pastorační a svátostný život církve, který vedl br. biskup Štěpán Klásek, ústřední rada schválila upřesnění konference k liturgii, jejíž první část se bude konat 17. ledna 2012 a druhá 12. června 2012. Konference je povinná pro všechny duchovní, kteří slouží církvi méně než pět let.

V personální části schválila ústřední rada udělení jáhenského svěcení Vlastimíru Haltofovi z olomoucké diecéze po složení zkoušek před komisí ústřední rady. Vysluhování svátosti svěcení kněžstva schválila Mgr. Davidu Hronovi z pražské diecéze a Mgr. Kateřině Havelkové z královéhradecké diecéze - oběma po složení zkoušky.

(red)

Jen se ptám

Reklama je v novém „náboženství“ – médiích – jakýmsi naruby obráceným zpodobněním zrcadlem: máš – žiješ, nemáš – nežiješ. Tohle reklamní zrcadlo jistě znáte z TV: děti mají sbírat účtenky z obchodů. Čím víc jich nasbírají a nejdlejšího hada z nich slepí, zvítězí a cenu vyhrají... Místo aby sbíraly známky nebo aspoň céčka (kde jsou ty časy), páchají děti hon na rodiče. Nakupujte a hromadte účty, čím víc, tím lépe. Čím větší spotřeba, tím lépe pro byznys, banky i stát. Mají co přihospodařovat.

Ale co my? A co děti? Už dávno se nepředhánějí ve známkách na vysvědčení – proč taky, vždyť i vysokoškolský diplom lze koupit. Předhánějí se ve značkovém oblečení i mobilech. Kdo je nemá, je z kolektivu vyřazen či přímo šikanován. Učíme je „mít“ věci než „být“ třeba vzdělaný. Když na to my rodiče nemáme, hned další reklama je ku pomoci. Dvě profláknuté tváře, ochotně nabízející obrazovky půjčky na cokoliv, sedí v parku na lavičce a pozorují děti, které si hrají na tatínka a maminku. Holčička vyčítavým tónem odposlechnutým doma říká chlapci cosi o tom, co potřebují a nemají, a ty jen slibuješ atd., atd... Její maminka přiskočí, nejspíš proto, aby jí děvčátko nedělalo ostudu. V tu ránu ochotně vstanou z lavičky i „andělé“ spásných půjček a decentně mamince nabídnou vizitku s kontaktem: máte-li problém, my ho hravě vyřešíme. Ano, už i děti zneužíváme v byznysu. Nejen nenápadně u pokladen supermarketů, ale už bezostyšně ve velkém, s bankami, půjčkami. Sexuální zneužívání dětí je hnusné a vysoce trestné. Co zneužívání dětí v byznysu?

Jakpak je to u vás doma? Jen se ptám a nabízím zpodobnění zrcadla. Odpovědět si musíte sami.

Symbolem Wall Streetu, centra byznysu, bank a mamonu vůbec je obrovský býk. To biblické zlaté tele nám jaksi povyrosto. Jaké znamení času! Býk je zvíře, které neosedláte. (To svedou jen na pár chvil nejlepší jezdci rodea.) Trefný symbol: ani my si neumíme prachy osedlat, většinou ony osedlávají nás. Peníze mají být dobrý sluha – zatím jsou spíš špatným pánem. Apoštol připomíná, že kořenem všeho zla je milování peněz. Ne peníze. Milování peněz. Milování věcí, které si za ně lze koupit, aspoň navenek zaplnit prázdnotu našeho nitra. Čím víc máme navenek, tím méně jsme uvnitř. Smutná úměra. Že se nás netýká? Jakpak by ne! Patříme k šestině bohatého světa. Máme víc než potřebujeme a máme se lépe než zaslужujeme. To je radostná úměra. Jasně, že je rozdíl mezi chudobou u nás a v Sudánu. To je úměra k přemýšlení.

P.S. Ostatně všechna slova o penězích, bohatství, mamonu, lakomosti a lpění na nich říkal Ježíš zástupům chudých. Bohatí za ním moc nechodili.

Jana Šilerová

Z kazatelského plánu

POSLEDNÍ NEDĚLE CÍRKEVNÍHO ROKU

Hoden jest Beránek, ten obětovaný, přijmout moc, bohatství, moudrost, sílu, poctu, slávu i dobrořečení na věky věků.

ZJEVENÍ 5,12

První čtení z Písma: Ezechiel 34,11–16.20–24

Tužby:

2. Aby naše církev všem zvěstovala dobrou zprávu o Kristově vítězství nad hříchem, zlem a smrtí, modleme se k Hospodinu.
3. Aby se naše poselství o vítězném Kristu Králi stalo požehnáním pro všechny naše bližní, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písma:

Hospodine, tvou vůli je obnovit vše ve tvém milovaném Synu, Králi králů a Pánu pánů. Milostivě učiň, ať všechny národy, hříchem od sebe rozdělené, jsou pod jeho milostivou vládou osvobozeny a sjednoceny. Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: Efezským 1,15–23

Evangelium: Matouš 25,31–46

Verš k obětování: Žalm 2,8

Verše k požehnání: Žalm 29,10–11

Modlitba k požehnání:

Hospodine, děkujeme ti, že jsme nyní ve večeri Páně přijali pokrm života věčného. Prosíme tě, posiluj nás k zápasu víry na straně Krista Krále, pod jehož praporem bojujeme. Dej, ať s ním dosáhneme vítězství a vstoupíme tam, kde on s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po věky věků. Amen.

Vhodné písně: 32, 34, 52, 59, 63, 85, 167, 180, 182, 187, 205, 314

Z NOVOZÁKONNÍCH VÝKLADŮ VYZNAVAČSKÉ PŘÍBĚHY

30

Petrovo vyznání u Cesareje Filipovy

Mt 16,13-20

Pokračování z minulého čísla

Co tedy tím Ježíš mínil, když ve svém výroku použil slovo skála? Na tuto otázku jsou možné čtyři odpovědi.

Augustin skalou mínil Ježíše samého. Podle druhého výkladu je skalou Petrova jistota, že Ježíš je Syn živého Boha. Třetí výklad říká, že skalou je Petrova víra. Církev je založena na Petrově víře. Ta byla jiskrou, která měla zapálit víru církve do celého světa rozšířené. Byl to iniciální podnět, který měl jednoho dne uvést do života univerzální církev.

Poslední, čtvrtá interpretace je pořád ta nejlepší. Ta tvrdí, že Petr sám je skála, ale ve zvláštním smyslu. On není skalou, na které je církev založena – tou skalou je Bůh. On je první kámen celé církve. Petr byl první člověk na zemi, který objevil, kdo je Ježíš. Byl to první člověk, který udělal ten skok víry a uviděl v Ježíši Syna živého Boha. Jinými slovy: Petr byl první člen církve a v tom smyslu je celá církev postavena na něm. Je to, jako by Ježíš řekl Petrovi: „Petře, ty jsi první člověk, který pochopil, kdo jsem; jsi tedy první kámen, základní kámen, samotný počátek církve, kterou zakládám.“ A jak budou přicházet věky, každý, kdo učiní stejný objev jako Petr, je dalším kamenem, připojeným do budovy církve Kristovy.

Dvě fakta nám to pomohou objasnit:

1. Bible často používá obrazy. V souvislosti s církví Nový zákon opakovaně používá obraz budovy, ale používá

ten obraz pro více účelů a z mnoha úhlů pohledu. Zde je Petr základem v tom smyslu, že on je tou jednou osobou, na které je celá církev postavena, protože on byl prvním, kdo objevil, kdo Ježíš je. V listě Efezským 2, 20 se o prorocích a apoštolech říká, že jsou základem církve. Na jejich díle, na jejich svědectví, na jejich věrnosti ta pozemská církev – lidsky řečeno – závisí. V této stati je Ježíš Kristus úhlavním kamenem; on je silou, která církev drží pohromadě. Bez něj by se celá budova rozpadla a zhroutil. V 1. listu Petrově 2,4-8 jsou všichni křesťané živými kameny, které jsou vestavěny do stavby církve (duchovního domu). V listu Korintským 3,11 je Ježíš jediným základem a nikdo nemůže položit jiný základ. Je jasné, že novozákonní pisatelé si vzali obraz budovy, stavby a použili jej různými způsoby. Ale v pozadí toho všeho je vždycky myšlenka, že Kristus je reálným základem církve a jedinou mocí, která drží církev pohromadě. Když Ježíš řekl Petrovi, že na něm bude zakládat církev, nemyslel tím, že církev bude záviset na Petrovi, protože ona závisí na Ježíši a na Bohu – Skále. Myslel tím, že církev začala s Petrem; v tom smyslu je Petr základ církve; a to je čest, kterou mu nikdo nevezme.

2. Samo slovo církve (ekklésia) v této stati vyvolává nesprávný dojem. Máme sklon myslet na církev jako na instituci a organizaci s budovami a úřady, službami, shromážděními a aktivitami všeho druhu. Slovo, které

Ježíš skoro jistě použil, bylo qahal, což je slovo, které Starý zákon používá pro společenství Izraele, shromáždění lidu Páně. Ježíš Petrovi vlastně řekl: „Petře, ty jsi počátek nového Izraele, nového lidu Páně, nového společenství těch, kdo věří v mé jméno.“ Petr byl první ze společenství těch, kdo uvěřili v Krista. Nebyla to církev v lidském slova smyslu, tím méně církev ve smyslu denominace, která začala s Petrem. To, co začalo s Petrem, to bylo společenství všech věřících v Ježíše Krista, neztotožněné s žádnou církví a neomezené na žádnou církev, ale objímající všechny, kdo milují Pána.

BRÁNY PEKEL

Ježíš pokračuje a říká Petrovi, že brány pekla jeho církev nepřemohou. Ekumenická Bible uvádí jako alternativní překlad brány mocností smrti. Tento obraz není snadné si představit a pochopit. Zase je tu víc než jedno vysvětlení.

1. Tento obraz může představovat pevnost. Takové vysvětlení může podporovat fakt, že na vrcholu hory, která shlíží na Cesareu Filipovu, stojí dnes zříceniny velkého hradu, který tam docela dobře mohl stát ve vsi slávy v době Ježíšově. Možná tu Ježíš myslel na svou církev jako na pevnost a síly zla viděl jako další pevnost, která se proti ní staví. A Ježíš praví, že síly zla k boji připravené církev nepřemohou.

připravila Jiřina Kubíková

Pokračování příště

Nad Písmem

JAK JSME ŽILI?

Je poslední neděle církevního roku. Za týden tu máme advent, čas radostného očekávání příchodu Spasitele. Dnešní slovo je však varovné i nadějně. Nabádá nás k poctivému zamyšlení nad svým dosavadním životem. Nadějně je v tom, že ještě je čas k nápravě.

Jak jsme tedy žili? Byl to život víry, z níž jako pramen vyvěrají dobré skutky? Byl to čas služby Bohu i bližním? Byla to služba neokázalá, samozřejmě, jaksi mimoděčná, nebo jsme jí sledovali především svůj prospěch? Jak jsme se zachovali jako jednotlivci, jak jsme se světu předvedli coby církev Kristova? Bylo vše, co jsme konali, raženo láskou Boží?

Je před námi čas, kdy si opět budeme připomínat příchod Pána Ježíše jako Syna Božího i lidského, nebeského dítěte, ve své chudobě zdanlivě zcela bezmocného, a přece Spasitele světa. A nejen to. Připomeneme si, že přijde opět, v moci a slávě, jako soudce a bude soudit živé i mrtvé. A nebude nás soudit podle toho, jaké filosofii jsme věřili, k jaké církvi patřili, snad ani podle toho, jací jsme byli na pohled vzorní křesťané, kolikrát jsme navštívili bohoslužby, jak usilovně a dlouho jsme se modlili, kolik teologických traktátů jsme vytvořili, kolik a jak úderných kázání jsme pronesli. Bude nás soudit podle toho, jak jsme

skutečně žili, zda odpovídaly skutky lásky našim řečem o ní, zda odpovídala praxe teorii, zda to nebylo jen prázdné tlachání v domě Vyvolených. Zatím je čas milosti, čas k nápravě. Máme všichni stejnou šanci. Dosud není oddělen koukol od pšenice, ovečky od kozlů. Není v našich možnostech posoudit, kdo je kdo, ukazovat prstem: „ten do nebe půjde a ten nikoliv“, soudit živé i mrtvé. Od toho tu je jiný, spravedlivý soudce, vidící do nitra každého člověka, znající skutečně všechny okolnosti chování, všechna "pro" i "proti". Máme však možnost rozhodnout život svůj, vlastní. Jak na tom jsem já.

Hodnotit ten svůj život pak můžu nikoliv podle nějakých složitých psychoanalýz, vůbec ne podle postavení, úspěchu a vážnosti, již jsem dosáhl. Ale podle zcela jednoduchého testu, který nám připravil Pán Ježíš. Zbývá jen poctivě si zodpovědět tyto otázky: Dal jsem hladovému najíst? Dal jsem žíznivému napít? Ujal jsem se pocestného? Oblékl jsem nuzného? Navštívil jsem nemocného? Hlásil jsem se k pronásledovaným? Měl jsem soucit s těmi, kteří strádají? Můžu si položit otázku, zda nejsem lhostejný k okolí, k utrpení světa, jestli nezavírám oči, abych neviděl to trápení, nezacpávám si uši, abych neslyšel ten křik a pláč... Miluji bližní-

Mt 25,31–46

ho svého jako sebe samého? Miluji vůbec sebe? Ne-li, jak bych mohl pak milovat další? Nejsem-li schopen lásky k světu, který vidím, ve kterém žiji, jak bych mohl milovat Boha, kterého nevidím? Jaká je moje víra, když nemiluji Boha? Jaká je moje víra, když nemiluji? Kde je to moje následování Krista?

Bude jen a jen blahodárné, když po zodpovězení těchto a podobných otázek nepropadneme sebeuspokojení, když si všechno to špatné, co jsme udělali, i všechno to dobré, co jsme mohli udělat, a přesto neudělali, nějak ve svém svědomí neobhájíme, nezduvodníme. Neboť jen naše nespokojenost s životem dosavadním a snaha napravit, co se dá, nás posune k Bohu alespoň o centimetr blíže.

K lidem blíž, k Bohu blíž - s pomocí Boží, dokud je čas, Pán je blízko.

Václav Žďárský

Pane Ježíši,
kéž nejsem sledán před
tvým soudem jako ten,
který nemiloval!
Kéž nadcházející advent
je pro mě nadějný.
Kéž mně, a nejen mně,
ale nám všem zazáří na
nebi betlémská hvězda,
osvětlující cestu
k domovu, ke spasení.

130 LET OD NAROZENÍ FRANTIŠKA KALOUSE

Před 130 lety se v malém městě, které nese název Solnice, narodil jeden z nejbližších spolupracovníků našeho prvního patriarchy František Kalous (28. listopadu 1881).

Jeho otec Josef byl kožešníkem a jeho matka Marie pocházela z obchodnického rodu. Jelikož byl František jejich jediné dítě, pečovali o něj se zvýšenou láskou. Maminka se starala o jeho výchovu, naučila ho modlitbám, duchovním i světským písním. Oba rodiče neměli pevné zdraví, František Kalous přišel o matku v devíti letech a o tři roky později i o otce. Tím, že jako dvanáctiletý osiřel, se naučil snášet drsný osud. O Františka bylo po smrti obou rodičů postaráno, nevlastní strýc mu poskytl jednorázovou podporu na pokrytí jeho gymnaziálních studií. V solnické škole byl nejlepším žákem, a proto od roku 1892 nastoupil do piaristického gymnázia v Rychnově. Práce a studium pro něho byly radostí a až do maturity studoval s vyznamenáním. Maturoval roku 1900. Během studií na gymnáziu se projevil jeho veliké znalosti dějepisu a zeměpisu, stal se výborným řečníkem a projevil se jeho dobrý hudební sluch. Měl silný a zpěvný hlas, velice rád zpíval, ale z důvodu časového zaneprázdnění se neučil hrát na žádný hudební nástroj. Více času věnoval vědeckému studiu. I přes nepřítelství osudu se z něj nestal zatrpklý a smutný člověk. Byl citlivý, pokorný, tolerantní, kamarádský, uměl se radovat a smát a měl velice rád sportovní hry.

Po maturitě odešel studovat do Prahy na filosofickou fakultu. Strýcovu finanční podporu vyčerpal, proto si musel na studia vydělávat sám. Zájem soustředil především na dějepis, zeměpis, českou literaturu, filosofii a estetiku. V dějepise ho vyučili Goll, Pekař a Novotný; z přednášek Vrch-

lického čerpal pochopení pro poezii a krásu; ve filosofii na něj působil Masaryk. Neustále se zdokonaloval v jazykových znalostech, navštěvoval přednášky v německém jazyce, projevil zájem o jazyk ruský, anglický i francouzský.

Již v roce 1904 František Kalous složil zkoušky a začal působit jako pedagog – v Táboře, v Praze a v Pardubicích. Na podzim roku 1907 nastoupil do učitelského ústavu v Poličce. Zde se seznámil s Marií, dcerou ředitele učitelského ústavu, která se stala jeho láskou na celý život. Její otec byl výborný filolog a pocházel z Podbrdského kraje. František Kalous byl přeložen roku 1910 z Poličky na reálku do Příbrami. 7. srpna 1911 se František Kalous s Marií oženil a začal rozvíjet své literární a hudební schopnosti. Rozrostla se mu také rodina; již za první světové války byl otcem tří dětí. František Kalous byl velice pracovitý a tvořivý. V Podbrdském kraji byl znám svou poetickou tvorbou, která byla výrazem jeho hluboké zbožnosti, oddanosti a snahy po uplatnění krásy v náboženském životě. První pokusy jeho básnické tvorby však vznikly až pro potřebu nové církve. Bylo třeba duchovních písní, které by slovním obsahem odpovídaly věroučnému stanovisku nové církve. Bylo zapotřebí nových liturgických obřadů včetně slovního doprovodu k nim, dále nářevu nových písní a liturgického zpěvu. Díky stykům s tiskařem Antonínem Pelcem vydával František Kalous potřebné plakáty, pozvánky, brožury i písně pro Církev československou.

Knězem nebyl od počátku. Kněžské svěcení přijal 31. srpna 1921 od srbského pravoslavného biskupa Dositeje na II. valném sjezdu delegátů, stejně jako prof. Alois Tuháček. Byl ustanoven farářem v náboženské obci Příbram, na jejímž vzniku měl výraz-

ný podíl. Z jeho podnětu se náboženská obec pustila do stavby sboru na Březových Horách. František Kalous věnoval své duchovenské příjmy na jeho stavbu a pracoval pro církev zcela bezplatně. Jeho rodina měla pro jeho nadšení pochopení a podporovala ho i v dalších církevních činnostech. Jako ideový pracovník církve spolupracoval s dr. Karlem Farským Československý katechismus a s prof. Aloisem Spisarem Učení náboženství křesťanského pro věřící Církve československé. Byl také členem pražské diecézní rady a biskupským vikářem. Nedílnou součástí liturgického projevu církve jsou i pobožnosti. Ty slouží jako náhrada za liturgii bez vysluhování svátosti večere Páně. Prvním impulsem ke vzniku „Odpolední a večerní pobožnosti“ byl liturgický referát přednesený prof. Aloisem Tuháčkem na I. sjezdu delegátů náboženských obcí v roce 1921. Obsahu a struktury pobožnosti se ujal František Kalous, o hudební stránku se postaral varhaník Josef Pícha. Protože byla pobožnost brzy dokončena, mohla být zařazena již roku 1923 do 3. vydání Zpěvníku společně s Liturgií dr. Karla Farského. Tato pobožnost nesla název „Odpolední a večerní pobožnosti“, dnes je známá pod názvem „Pobožnost podle Františka Kalouse“. Jako jediná z pobožností prošla schválením a může se tedy oficiálně používat. Byla přijata sněmem církve ve dnech 29. a 30. srpna 1924.

Prof. Otto Ruttle, od jehož úmrtí uplynulo 21. listopadu už třicet pět let, o Pobožnosti podle Františka Kalouse napsal: „*Pobožnost dýše meditativní zbožnosti pokorného očekávání na přítomnost Boží a na milost Ducha svatého. Teologicky je soustředěna na víru, že v Ježíši Kristu má církev život Ducha.*“

Hana Rohlíčková

O Mistru Janu Husovi v Lounech

Ve středu 19. října se v sále Městské knihovny Louny uskutečnila přednáška ThDr. Martina Chadimy, Th.D. na téma „Skutečné důvody upálení M. Jana Husa“.

Přednášejícího pozvala Náboženská obec Církve československé husitské v Lounech a do svých prostor ho laskavě přijala paní ředitelka Mgr. Dagmar Bahnerová. Projekt podpořil také Městský úřad Louny z fondu Kulturní komise.

Přednášející ThDr. Martin Chadima nejprve seznámil posluchače s výsledky bádání tzv. „1. husovské komise“, která pracovala pod záštitou kardinála Miloslava Vlka. Martin Chadima byl jejím členem v l. 1998-1999. Osobně se rovněž zúčastnil mezinárodní husovské konference v Římě v r. 1999, kde papež Jan Pavel II. svým prohlášením o Husovi významně posunul pohled Římskokatolické církve na tohoto českého kněze a reformátora církve.

Martin Chadima předložil ve svém poutavém, asi třicetiminutovém, příspěvku hlavní body obžaloby M. Jana Husa. Jeho přednáška osvětlila posluchačům nejen historické souvislosti, ale také poměrně složité filosoficko-teologické otázky, bez jejichž pochopení není možné sporům ve středověké církvi porozumět.

V dalším, asi třicetiminutovém, bloku přednášející odpovídal na dotazy z publika. Plný sál Městské knihovny Louny svědčil o zájmu, který zvolené téma v lounské veřejnosti vzbudilo. Přednes ThDr. Martina Chadimy byl posluchačsky velmi poutavý. Bylo zřejmé, že je přednášející zvyklý pracovat především s dospívajícími posluchači a s mládeží. Kromě duchovenské činnosti v naší církvi se věnuje také vědeckopedagogické činnosti. Přednášel na Hustitské teologické fakultě UK v Praze a na Pedagogické fakultě Univerzity Hradec Králové. V současné době působí na soukromém gymnáziu v Sázavské ulici v Praze, kde vyučuje několik předmětů. Kromě toho spolupracuje rovněž jako externista s Českým rozhlasem, se stanicemi Radiožurnál a Rádio 6. Již nyní se zájemci o historii, filosofii a teologii mohou těšit na jeho příští návštěvu v Lounech. Dr. Martin Chadima přislíbil, že si připraví přednášku o dalším kostnickém mučedníkovi Mistru Jeronýmovi Pražském.

Náboženská obec Louny děkuje všem, kteří se na realizaci přednášky ThDr. M. Chadimy, Th.D. podíleli, a zejména děkuje paní ředitelce Mgr. Bahnerové za laskavou spolupráci.

Rada starších Louny

KULTIVOVAT SPOLEČNOST A NAZÝVAT...

Dokončení ze str. 1 se skutečně podaří působit na své okolí a jistým způsobem je přetvářet, ať již „zdola“ – prostřednictvím podobných diskusí, například na úrovni obcí, měst či spolků a různých sdružení, a konkrétními činy pomoci, jak to formulovala S. Wittmannová, či přímým působením na „mocenský aparát“ – například vydáním společných prohlášení a výzev, adresovaných parlamentu a vládě. Jejich váha by spočívala v tom, že nejde o stanoviska jednotlivých církví, ale o stanovisko duchovní sféry jako takové, sféry,

v jejíž náplni a programu je člověka obohacovat a povznášet. Vyjadřovat se lze od nešvarů pronikajících do nejvyšších pater politiky, přes postoje k různým aktuálním tématům z oblasti komunální sféry, až po problematiku rodiny, životního prostředí, etnických otázek apod. T. Halík upozornil, že již starozákonní proroci (společně všem abrahámovským náboženstvím) koneckonců podobně poukazovali na neduhy tehdejší společnosti, snímali z panovníků onu aureolu posvátnosti a nazývali věci pravými jmény. A tato tradice je stále závazná a analogicky

k dnešní době snad i potřebnější než tenkrát. Jak uvedl T. Butta, je třeba se vyjadřovat ke konkrétním, specifickým situacím, nikoli podávat obecný návod k životu... Působit na společnost lze i svědectvím vlastního života, takřkajíc vlastním příkladem, nabídnutím alternativních životních hodnot (M. Vlk).

V každém případě, jak vyplývá z předšlých slov a z textu prohlášení, pozitivní je již fakt, že dochází k vytváření platform setkávání, „laboratoří dialogu“, kdy si zúčastnění rozšiřují vlastní obzory, vyměňují názory, vzájemně se obohacují a budují pilíře důvěry. Takovéto autentické zkušenosti člověk nezíská pouhým čtením publikací s náboženskou tematikou o druhých společenstvích, hodnota rozhovoru je nenahraditelná (T. Butta). Na závěr nezbývá než doufat a současně si i přát, aby každému z účastníků onoho říjnového setkání zůstalo v duši něco v duchu pořekadla „na ruce, která ti podává růže, navždy ulpí trochu vůně“... Vždyť již sama vůle k dialogu a setkávání na úkor vlastních aktivit a zájmů svědčí o správném směru téhle nelehké cesty.

Klára Břeňová

**Na opravy a údržbu
Památníku Mistra Jana Husa v Husinci
můžete přispět i vy
na účet:**

43-570420277 / 0100

Variabilní symbol: 9 + číslo náboženské obce

ZPRÁVY

Kalendář Nazaretu 2012

Středisko Nazaret Diakonie a misie CČSH v Borovanech uspořádalo ve středu 16. listopadu ve společenské místnosti ve svém sídle v Borovanech - Podzámčí "Slavnostní zavěšení Kalendáře 2012". Při této příležitosti vystoupilo pěvecké oddělení ZUŠ Borovany.

Tento kalendář nabízejí k zakoupení - možno jej zaslat i poštou.

Kalendář přináší celou sbírku Karla Tomana Měsíce, která patří k základním dílům české poezie. Tentokrát ilustrace tvořili klienti sociálních služeb z našeho střediska pod vedením arteterapeutky Káti Ašenbrennerové. Pozoruhodné je i to, že celou sbírku básní přepsala pro kalendář naše klientka paní Magda Cyroňová, vozičkářka, která navíc vidí jen na velmi krátkou vzdálenost a nemá ruce.

Cena kalendáře je opět 150 Kč.

Karel Filip

Inzerce

Pronájem nebytového prostoru v přízemí farního domu a bytu ve třetím patře.

Výborně umístěný obchodní prostor 2+kk (45 m²) v přízemí domu ve Vratislavově ulici, Praha 2-Vyšehrad. Lokalita nedaleko Vyšehradu a Výtoně. Jedná se o 2 místnosti a sociální zázemí. Obchodní prostory mají výlohu do ulice, po domluvě je možnost využít zahrádku ve vnitrobloku domu. Prostory jsou vhodné pro obchod s biopotravinami, klidnou kavárnu či čajovnu, galerii, květinářství a podobně.

Volné ihned.

Byt 2+kk ve 3. poschodí sborového domu ve Vratislavově ulici bude ke komerčnímu pronájmu volný od 1. února 2012.

Kontakt: tel. 604 113 989

Za radu starších náboženské obce Praha 2-Vyšehrad

Marika Paulíková, farářka

Setkání třetího věku

Zveme vás na pravidelné Setkání třetího věku, které již třetím rokem připravuje karlínská náboženská obec ve spolupráci s Literárně dramatickým klubem Dialog na cestě a společně s odborem kultury při Měst-

Kalendář pražské diecéze si můžete objednat na adrese: Pražská diecéze, V Tišíně 3, Praha 6, 160 00, nebo e-mailem: milena.bohatova@seznam.cz
Cena kalendáře je 80 Kč včetně poštovného.

ské části Prahy 8. Sejdeme se opět v Karlíně, Vítkova ul. 13, dne 29. listopadu v 15 hodin. K významnému jubileu naší první kulturní instituce PhDr. Zlata Fořtová připravila přednášku nazvanou 130 let od prvního otevření Národního divadla v Praze. Během svého vystoupení přednášející vzpomene mimořádného úsilí českých vlastenců při vytváření podmínek pro vybudování „Zlaté kapličky“ nad Vltavou. K programu jsou připojeny vybrané literární, hudební i výtvarné ukázky a promítání.

Olga Nytrová

Advent a Vánoce v Krči

Přehled adventních a vánočních bohoslužeb a akcí ve sboru Církve československé husitské v Praze 4-Krči, Dolnokrčská 1:

* Každou adventní neděli v 9.20 h bohoslužby.

* 1. adventní neděle 27. listopadu - 19 h Slavnost světla

* sobota 17. prosince v 16 h v ekumenické kapli Thomayerovy nemocnice vánoční divadlo s koledami (hrají děti a mládež)

* Štědrý den (sobota 24. prosince) ve 23 h Půlnoční s koledami

* Hod Boží vánoční (neděle 25. prosince) v 10 h slavnostní bohoslužba, v 19 h večerní bohoslužba

* pátek 30. prosince v 18 h děkovační ztišení

* Nový rok (neděle 1. ledna 2012) v 10 h slavnostní bohoslužba s losováním biblických hesel

(red)

Seminář liturgického zpěvu

Pro velký zájem si dovoluji pozvat všechny zájemce o liturgický zpěv na v pořadí již druhý seminář liturgického zpěvu, který se bude konat 25.

listopadu od 12.30 do 17 h v budově Církve husitské základní umělecké školy Harmonie (Bílá 1, Praha 6-Dejvice).

Svou účast prosím potvrďte sms-kou na tel.: 603 309 363. Do sms-ky napište prosím jméno a přijmení.

Marek Vávra
umělecký ředitel Církve husitské
ZUŠ Harmonie, o.p.s.

Adventní koncert

Zveme na adventní koncert, který se bude konat v neděli 27. listopadu od 15 h. Hrát bude královéhradecká folková skupina Severka v Husově sboru v Chlumci nad Cidlinou, Klicperovo nám.

Od 17 h proběhne tradiční rozsvícení stromu u Klicperova náměstí s kulturním programem před Husovým sborem.

Rostislav Kotrč

Pout' za světlem

V úterý 22. listopadu se v zasedací síni náboženské obce v Praze 8-Karlíně, od 18 hodin koná setkání s básníkem Miroslavem Matoušem u příležitosti jeho životního jubilea.

Miroslav Matouš, farář a člen kulturní rady naší církve, je dlouholetým příznivcem a spolupracovníkem Literárně dramatického klubu Dialog na cestě. Těšíme se, že jeho významné jubileum společně oslavíme, zaposloucháme se do jeho veršů, ať již z básnické sbírky s názvem „Pout' za světlem“, nebo i poezie z dřívějších let. Autor básnických sbírek, např. Divčí meditace, Noc na horách, Odkud vyvěrá zřídlo, Znělky pro mou milou a mnohých dalších, by nám mohl být příkladem v práci s rodným jazykem. I proto členové Dialogu na cestě rádi přicházejí na prezentace Matoušových knih i na jeho poetické večery. Pořad společně s oslavencem sestavily Olga Nytrová a Markéta Hlasivcová. Literární pásmo bude spojeno s promítáním, ukázky ze své poezie recituje sám autor.

Markéta Hlasivcová

Literárně dramatický klub
Dialog na cestě

Koncerty u sv. Mikuláše

* 25. 11. – 20 hodin
Vivaldi, Mozart
Vivaldi orchestra Praga,
V. Návrat - barokní housle
* 26. 11. – 20 hodin
Vivaldi, Mozart
Vivaldi orchestra Praga,
V. Návrat - barokní housle

Jana Krajčířiková

ZEKUMENY

RUSKÝ PARLAMENT ZPŘÍSNIL VYKONÁVÁNÍ POTRATŮ

Ruský parlament schválil zákon, jenž zakazuje potraty po 12. týdnu těhotenství a zavádí čekací dobu dva až sedm dní mezi rozhodnutím ženy pro potrat a jeho provedením. Výjimku tvoří obtížná ekonomická situace ženy, kdy je potrat přípustný až do 22. týdne těhotenství. Poslanci také schválili finanční benefity pro matky s více dětmi. Jedná se o první pokus zastavit úbytek obyvatel Ruska, jež liberalizovalo potraty v šedesátých letech. Také bylo prvním státem, který legalizoval potraty (v roce 1920 za Lenina). Současná porodnost je asi 12,5 na 1000 obyvatel, zatímco v roce 1950 to bylo 26,9. Poslanci však nepřijali návrh pravoslavné církve na souhlas manžela těhotné ženy s potratem a na souhlas rodičů nezletilých.

Prolife

VATIKÁN NAVRHUJE REFORMU

MEZINÁRODNÍHO FINANČNÍHO A MĚNOVÉHO SYSTÉMU

Koncem října byla publikována Nóta Papežské rady Iustitia et Pax nazvaná „K reformě mezinárodního finančního a měnového systému v perspektivě světové politické autority“. Dokument sice nenes papežův podpis, ale vyjadřuje etický úsudek založený na principech sociálního učení církve, shrnutého zejména v poslední sociální encyklice Caritas in veritate, kterou vydal před dvěma roky Benedikt XVI. Dokument Papežské rady poukazuje na potřebu zřízení světové politické autority, jež by sloužila obecnému dobru, jak to zmiňuje poslední encyklika (č. 64), a byla by odpovědí na aktuální ekonomickou a finanční krizi, která vyjevila sobectví, kolektivní chamtivost i hromadění majetku v obrovském měřítku. Nóta Papežské rady podtrhuje, že příčina této krize má ideologickou povahu. Je způsobena jednak neregulovaným ekonomickým liberalismem, ale také utilitarismem, individualismem a technokratiem. Ekonomika a finanční sektor proto musí být podrobeny etice. Je třeba vytvořit pravidla pro neomezené a nekontrolované spekulativní finanční trhy a finanční transakce je třeba zpoplatnit spravedlivými částkami. Jak už lze vytušit ze samotného názvu dokumentu, konstatuje se v něm potřeba reformy mezinárodního měnového systému, založeného na takzvané dohodě z Bretton Woods z roku 1944. Mezinárodní měnový fond, který vzešel z této dohody, totiž „už neudržuje stabilitu mezinárodního finančního sektoru, nereguluje komplexní emisí peněz a nechrání před rizikem zadlužení systému“ (č. 4). Dokument Papežské rady poukazuje v této souvislosti na potřebu zřízení jakési světové centrální banky, která by regulovala tok a systém měnových kurzů vzhledem k národním centrálním bankám. Nóta o reformě mezinárodního finančního a měnového systému poukazuje na Organizaci spojených národů jako na styčný bod této reformy. Zavedení světové politické autority, čteme v dokumentu, však musí předcházet dlouhá cesta a nelze k ní dospět bez mnohostranných předchozích jednání. V této souvislosti zmiňuje nota Papežské rady rozšíření G7 na G20 jako pozitivní krok tímto směrem. Dnes, píše se dále v dokumentu, už totiž existují podmínky k odstranění westfálského mezinárodního řádu z roku 1648, založeného na svrchovanosti a hlavně soběstačnosti států. Moderní státy se totiž značně změnily a staly se na sobě závislémi. Je proto třeba překonat zastaralé a nereálné pojetí států, existujících v „přirozeném“ a „neustálém“ vzájemném boji.

Globalizace sjednocuje národy a vybízí hledat nový právní stát na nadnárodní úrovni, to znamená nový model mezinárodního společenství, které by bylo soudržnější, více polyarchické (opak soběstačného) a respektovalo by identitu každého národa v rámci rozmanitého bohatství jediného lidstva - píše se v novém dokumentu Papežské rady Iustitia et Pax, který včera v tiskovém středisku Svátého stolce představil její předseda kardinál Turkson.

podle Křesťan dnes

ARCIBISKUP Z CANTERBURY PODPOŘIL ZAVEDENÍ NOVÉ DANĚ NA BANKOVNÍ TRANSAKCE

Britský arcibiskup z Canterbury podpořil návrhy na zavedení takzvané daně Robina Hooda, tedy malé daně na bankovní transakce. Nejvyšší představitel anglikánské církve přišel se svým návrhem krátce poté, co londýnská katedrála svatého Pavla i vedení londýnské City upustily od záměru soudní cestou vyklidit prostranství před kostelem od stanů demonstrantů proti sociální nerovnosti. V článku v ekonomickém listě Financial Times arcibiskup Rowan Williams napsal, že úsilí o tuto daň by mohlo být jednou z cest, jak prosazovat morální požadavky protestujících u svatého Pavla. Připomněl, že tuto takzvanou Tobinovu daň, které se také přezdívá daň Robina Hooda, podpořil rovněž Vatikán. Britská vláda je ochotná Tobinovu daň podpořit, jen když bude zavedena na celém světě. Podle zastánců by velmi malá daň z každé transakce přinesla miliardy, které by mohly být investovány do "skutečné ekonomiky".

Rowan Williams zdůraznil, že takovéto myšlenky by mohly být základnou pro "věrohodné změny ve finančním světě". "Stále převládá silný pocit, ať již oprávněný nebo ne, že celá společnost platí za chyby a nezodpovědnost bankéřů. Je tu pocit toho, že jim to nedochází, pocit nespokojenosti s tím, že 'vše je jako dřív', který vychází ze stále rostoucích odměn a jen mála viditelných změn v praktikách bank," napsal Williams.

podle ČTK

Roční předplatné na rok 2011 činí 364 Kč.
Číslo účtu: 43-3856220207/0100

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

O posledním soudu

V následujícím textu (Mt 25,40) jsou vynechány dvojice písmen. Všechny tyto dvojice najdete v nápovědě – ovšem pozor – jsou přeházené!

A..N, ..A..M V., C..O..V ..TE ..IN..I JE..O.. Z ..CHTO M..
..PA..NÝCH ..AT., M.. ..TE U..NL.

Nápověda:

BR DN NĚ OK JS ME ÝCH PR LI VÍ ŘÍ ÁM JS UČ
TR LI IL ČI MU TĚ NE

(Řešení z minulého čísla: Kdo má, bude mu přidáno.)

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčířiková, dr. Klára Břeňová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: cesky.zapas@csh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9